

NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK VLEERMUIZEN

Locatie: Burgemeester Elsenlaan 329 te Rijswijk

Opdrachtgever: NU Projectontwikkeling BV
Waldorpstraat 1390
2521 CZ 's-GRAVENHAGE

Contactpersoon: De heer A. Hinkenkemper

Telefoonnummer: (0)6 10 91 01 71

Uitgevoerd door: KP Adviseurs BV

Telefoonnummer: (0)348 47 80 50

Projectnummer: 210031-E02

Opgesteld door: De heer A. Brinkman, BSc.

Paraaf:

Versie rapportage: Definitief

Datum: 14 oktober 2021

Bijlage: 1. Overzichtstekening resultaten

wij zijn lid van het
Netwerk Groene Bureaus

SAMENVATTING

Ter plaatste van het plangebied aan de Burgemeester Elsenlaan 329 te Rijswijk heeft KP Adviseurs BV een nader ecologisch onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen uitgevoerd. De aanleiding van dit onderzoek is de voorgenomen sloop van de bebouwing in het plangebied.

Door middel van het nader onderzoek is het volgende vastgesteld voor het plangebied:

- de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het gebouw is niet met zekerheid uit te sluiten;
- er zijn geen andere verblijfplaatsen of andere beschermde functies aangetroffen binnen het plangebied.

Aangezien er geen werkwijze kan worden gevolgd waarmee de aangetroffen verblijfplaats kan worden gespaard, dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Naast de ontheffing dienen ook voldoende alternatieven beschikbaar te zijn voor de te vernietigen verblijfplaatsen.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Doelstelling	1
2	WETTELIJK KADER.....	2
3	GEBIEDSBESCHRIJVING EN VOorgenomen INGReEP.....	3
3.1	Locatie.....	3
3.2	Beschrijving plangebied	3
3.3	Voorgenomen ingreep	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
5	RESULTATEN	6
5.1	Voorjaaronderzoek.....	6
5.2	Najaaronderzoek.....	6
5.3	Foerageergebied en vliegroute.....	6
6	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	7
6.1	Conclusie bevindingen	7
6.2	Aanbevelingen	7
6.3	Compensatie.....	7
6.4	Zorgplicht	7
7	VERANTWOORDING EN GELDIGHEID.....	9
7.1	Verantwoording	9
7.1	Geldigheidsduur.....	9

BIJLAGEN

1. Overzichtstekening resultaten

1 INLEIDING

In opdracht van NU Projectontwikkeling BV heeft KP Adviseurs BV een nader ecologisch onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd ter plaatse van het plangebied aan de Burgemeester Elsenlaan 329 te Rijswijk. Het plangebied bevindt zich tussen Burgemeester Elsenlaan en de Koopmansstraat en wordt omringd door een bedrijventerrein, voormalige parkeerplaats en fietspad/ tramspoor.

1.1 Aanleiding

De aanleiding van het nader ecologisch onderzoek wordt gevormd door de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied. Het bestaande pand en de traforuimte ter plaatse van de parkeerplaats worden gesloopt, waarna voornemens is nieuwbouw te realiseren. De nieuwbouwplannen bestaan uit circa 550 woningen, commerciële en maatschappelijke voorzieningen en parkeervoorzieningen.

Op het plangebied is in 2021 een ecologische quickscan uitgevoerd (KP projectnummer 210031-E01). Tijdens deze quickscan zijn er invliegmogelijkheden geconstateerd die in potentie als vaste verblijfplaats kunnen dienen voor vleermuizen. Op basis van deze conclusie is in de periode van mei tot en met september 2021 het nader ecologisch onderzoek naar vleermuizen gestart.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het nader ecologisch onderzoek naar vleermuizen is het vaststellen van het gebruik van het plangebied door deze soortgroep. Hierbij wordt antwoord gegeven op de vraag of er vaste verblijfplaatsen, belangrijke foerageergebieden en/of vliegroutes in het plangebied aanwezig zijn. Aan de hand van dit onderzoek zal geconcludeerd worden of een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden.

2 WETTELIJK KADER

Vleermuizen zijn Europees beschermd via de habitatrichtlijnen. Deze Europese bescherming is opgenomen in paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden die van toepassing zijn op alle soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten van de Vogelrichtlijn:

1. het is verboden om dieren in zijn natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
2. het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren;
3. het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
4. het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.¹

Daarnaast is het ook verboden om essentieel foerageergebied en/of belangrijke vliegroutes van vleermuizen te verwijderen.

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01#Hoofdstuk3>

3 GEBIEDSBESCHRIJVING EN VOORGENOMEN INGREEP

3.1 Locatie

Het plangebied is gelegen in de provincie Zuid-Holland, in de wijk Plaspoelpolder in de gemeente Rijswijk. Een overzichtstekening van de onderzoekslocatie is te vinden in bijlage 1.

Het plangebied bevindt zich globaal ter plaatse van de Rijksdriehoek-coördinaten:

X: 083.067

Y: 451.077

3.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een zeven-laags voormalig bedrijfspand en de noordwestelijke parkeerplaats. Rondom het pand en langs de weg en het fietspad staan enkele bomen(-rijen). Het totale plangebied heeft een oppervlakte van circa 4500 m².

3.3 Voorgenomen ingreep

Met de herontwikkeling van het plangebied zal het gebouw volledig worden gesloopt en het terrein zal bouwrijp worden gemaakt, waarna nieuwbouw gerealiseerd zal worden.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd conform het “Vleermuisprotocol” (versie 2021) van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Het protocol beschrijft het vereiste minimumaantal inventarisaties en de juiste periode voor het inventariseren van de verschillende functies die het plangebied zou kunnen hebben voor vleermuizen.

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar verschillende soorten verblijven met elk hun eigen functie (zomerverblijven, paarverblijven, kraamkolonies en winterverblijven). Binnen een type verblijf gebruiken vleermuispopulaties een (vaste) cyclus van meerdere, dicht bij elkaar gelegen verblijfplaatsen, waartussen ze geregeld verhuizen. Vleermuizen zijn ook zeer trouw aan deze verblijfplaatsen en gebruiken ze meestal ieder jaar opnieuw.

De onderzoeksinspanning is gericht op de mogelijke functies zomerverblijf, kraamkolonie, paarverblijf en winterverblijf voor alle gebouwbewonende soorten. Tevens is in alle inventarisaties aandacht besteed aan de potentiële aanwezigheid van vliegroutes en foerageergebieden.

Het nader onderzoek bestaat voor deze locatie uit:

- drie ronden in de periode van 15 mei t/m 15 juli: twee avondronden en een ochtendronde, met minimaal 20 dagen tussenperiode;
- twee najaarsronden in de periode van 15 augustus t/m 1 oktober, met minimaal 20 dagen tussenperiode;
- tevens is onderzoek gedaan naar winterzwermen, dit houdt in dat tenminste 2 rondes worden uitgevoerd in de periode van 1 augustus t/m 10 september, dit betreft in aanvulling op de andere vier rondes een extra ronde tussen middernacht en 02.00 uur in augustus en een verlenging van een najaarsronde tot 02.00 uur 's nachts.

De veldinventarisaties worden uitgevoerd door deskundige ecologen² van een ecologisch onderzoeksbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. De inventarisaties zijn uitgevoerd met behulp van batdetectors, die het geluid van vleermuizen omzetten in hoorbare tonen (met eventueel vertraagde terugluisterfunctie), in combinatie met opnameapparatuur.

In tabel 1 zijn de data en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken weergegeven.

² KP Adviseurs BV hanteert definitie van het ministerie van EZ en de RVO: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis is tenminste opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecofoon werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Tabel 1: uitgevoerde veldbezoeken nader onderzoek vleermuizen

Datum	Tijden bezoek	Weersomstandigheden	Opmerkingen
19 mei 2021	22.00-00.00 uur	Min. temp 10 °C Max. temp 11 °C NNW 2 Licht bewolkt 0,0 mm neerslag	voorjaarsronde avond 4 onderzoekers
12 juli 2021	22.00-00.00 uur	Min. temp 19 °C Max. temp 19 °C NWO 3 Bewolkt 0,0 mm neerslag	voorjaarsronde avond 4 onderzoekers
13 juli 2021	03.00 – 05.00 uur	Min. temp 10 °C Max. temp 20 °C NWO 2 Bewolkt 0,0 mm neerslag	voorjaarsronde ochtend 4 onderzoekers
12 augustus 2021	00.00-02.00 uur	Min. temp 16 °C Max. temp 16 °C NO 2 Half bewolkt 0,0 mm neerslag	massawinterzwerm 2 onderzoekers
24 augustus 2021	21.00-02.00 uur	Min. temp 15 °C Max. temp 18 °C NNO 2 Helder 0,0 mm neerslag	najaarsronde avond en massawinterzwerm 2 onderzoekers
14 september 2021	21.00-00.00 uur	Min. temp 15 °C Max. temp 15 °C NNO 2 Bewolkt 0,0 mm neerslag	najaarsronde avond 2 onderzoekers

5 RESULTATEN

5.1 Voorjaaronderzoek

Tijdens het avondbezoek op 19 mei 2021 zijn in het plangebied enkel overvliegende gewone dwergvleermuizen en een rosse vleermuis waargenomen. Aan de zuidkant van de Burgemeester Elsenlaan ligt een watergang welke wordt gebruikt als foerageergebied door de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Deze lijken geen verbinding te hebben met het plangebied.

Tijdens het avondbezoek op 12 juli 2021 zijn aan de zuidwestzijde van het gebouw, ter hoogte van het dak, minimaal vier zwermende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Daarnaast is één invliegend individu waargenomen. Dit duidt op een kraamverblijfplaats op of rondom de dakopbouw. Rondom het pand zijn ter plaatse van de parkeerplaatsen enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen en een rosse vleermuis waargenomen.

Tijdens het ochtendbezoek op 13 juli 2021 zijn enkel foeragerende en overvliegende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. Deze lijken verder geen verbinding te hebben met de bebouwing binnen het plangebied.

5.2 Najaaronderzoek

Tijdens het avondbezoek op 12 augustus 2021 zijn geen paarverblijfplaatsen of zwermende dieren waargenomen binnen of vlak buiten het plangebied.

Tijdens het avondbezoek op 24 augustus 2021 zijn tevens geen paarverblijfplaatsen of zwermende dieren waargenomen. Rondom het gebouw zijn sporadisch overvliegende/foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Daarnaast zijn ten zuiden van het plangebied één rosse vleermuis en één laatvlieger overvliegend waargenomen.

Tijdens het avondbezoek op 14 september 2021 zijn vier foeragerende/overvliegende gewone dwergvleermuizen en één overvliegende laatvlieger waargenomen. Deze lijken geen verbinding te hebben met het gebouw binnen het plangebied.

5.3 Foerageergebied en vliegroute

Tijdens alle inventarisaties zijn op diverse locaties in de omgeving van het plangebied enkele foeragerende vleermuizen waargenomen. Binnen of nabij het plangebied zijn echter geen essentiële foerageergebieden of vliegroutes vastgesteld.

6 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

6.1 Conclusie bevindingen

Het nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd in verband met de voorgenomen sloop van de bebouwing op de locatie. Op basis van de onderzoeksresultaten worden de volgende conclusies getrokken:

- aan de zuidwestzijde van het gebouw is één kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld;
- er zijn geen andere verblijfplaatsen, (essentiële) foerageergebieden of vliegroutes vastgesteld binnen of nabij het plangebied.

6.2 Aanbevelingen

Ten behoeve van de sloopwerkzaamheden zal een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden bij de Omgevingsdienst Haaglanden. Het aangetoonde kraamverblijfplaats mag namelijk zonder ontheffing niet worden verwijderd. Er wordt enkel een ontheffing verleend indien er aan bepaalde voorwaarde wordt voldaan:

- de werkzaamheden hebben betrekking op een wettelijk belang conform de Habitatrichtlijn;
- er is geen alternatief voor de activiteit;
- de gunstige staat van instandhouding van de soort wordt gewaarborgd.

De ontheffing kan bij de Omgevingsdienst Haaglanden worden ingediend. De doorlooptijd van een aanvraag varieert, maar er dient rekening te worden gehouden met een periode van minimaal 20 weken.

6.3 Compensatie

Voorafgaand aan de voorgenomen werkzaamheden dienen maatregelen genomen te worden om tijdens de sloopwerkzaamheden alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden. De te vernietigen kraamverblijfplaats dient te worden overgecompenseerd. Kraamverblijfplaatsen dienen met een grote kraamkast te worden gecompenseerd. De verblijfplaatsen dienen in de directe omgeving van het plangebied (200 meter) te worden gerealiseerd.

6.4 Zorgplicht

Naast de regelingen omtrent (streng) beschermde soorten, is in de wet ook een algehele zorgplicht opgenomen. De zorgplicht geldt te allen tijde en voor alle flora en fauna, ongeacht eventuele beschermingsstatus en verkregen ontheffingen. De zorgplicht stelt dat iedereen voldoende zorg moet dragen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. De zorgplicht geldt dus voor alle te slopen bebouwingen, ook die waar geen beschermde dier- en/of plantensoorten aanwezig zijn.

Om de zorgplicht te concretiseren, is een aantal simpele en werkbare methoden omschreven, zodat aan de zorgplicht kan worden voldaan. Dit betreft de volgende maatregelen:

- de werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang plaats laten vinden;
- gebruik maken van gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde);
- het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk beperken als het gebruik van licht na zonsondergang niet te voorkomen is;
- voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied controleren op (beschermde) dieren;
- bij de aanwezigheid van (beschermde) dieren: deze de tijd gunnen om te vluchten.
- voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en de directe omgeving controleren op broedende vogels (indien de werkzaamheden tussen maart en augustus starten);
- tijdens de werkzaamheden alert zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op en rond het terrein;
- waar noodzakelijk de hulp van een deskundige inroepen;
- indien men (andere) beschermde soorten aantreft, altijd het advies van een deskundige inwinnen.

7 VERANTWOORDING EN GELDIGHEID

7.1 Verantwoording

KP Adviseurs BV is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Deze rapportage is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen KP Adviseurs BV. Ondanks de grote zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd, is KP Adviseurs B niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

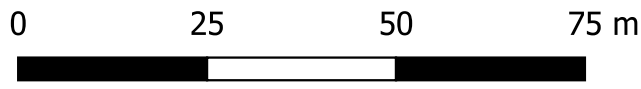
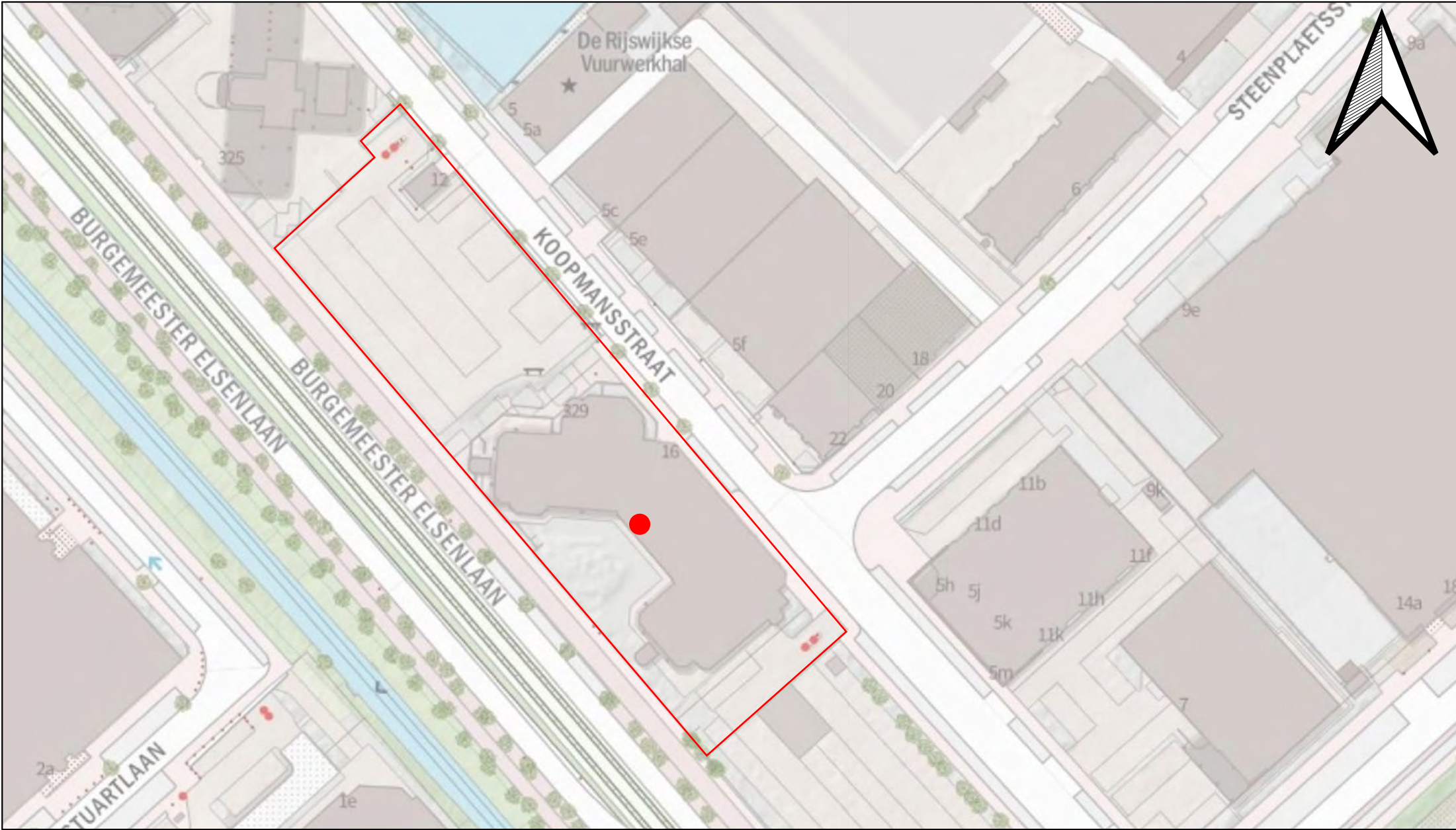
Het is niet toegestaan dit rapport zonder schriftelijke toestemming van KP Adviseurs BV anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

7.1 Geldigheidsduur

In het kader van de Wet natuurbescherming mogen onderzoeksgegevens van beschermde soorten maximaal drie jaar oud zijn. Hierbij is een voorwaarde dat weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten de gegevens recenter zijn.

BIJLAGE 1

OVERZICHTSTEKENING
ONDERZOEKSLOCATIE

1:1000

Projectnaam: Nader ecologisch onderzoek Burgemeester Elsenlaan 329 te Rijswijk

Projectnummer KP: 210031-E02

Plangebied

Kraamverblijfplaats gewone dwergvleermuis